

DECIZIE

09 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Galina Stratulat, Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de reprezentantul Adam Gheorghii în interesele societății pe acțiuni „Moldasig”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul Oleg Boian în interesele societății pe acțiuni „Moldasig” împotriva lui Janău Victor cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres și cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015, prin care s-a admis apelul declarat de Janău Victor, s-a casat hotărârea Judecătoriei Călărași din 15 mai 2015 și s-a emis o nouă hotărâre de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată

c o n s t a ț ă:

Prin procura din 24 decembrie 2014 Boian Oleg a fost împuternicit de societatea pe acțiuni „Moldasig” să-i reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de a semna și depune cerere de chemare în judecată (f.d. 25).

La 02 martie 2015 prin intermediul oficiului poștal reprezentantul Boian Oleg a depus în interesele societății pe acțiuni „Moldasig” cerere de chemare în judecată împotriva lui Janău Victor cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres și cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată reprezentantul Boian Oleg a indicat că la 09 august 2013 s-a produs accidentul rutier cu implicarea automobilului de model VW Transporter, număr de înmatriculare CL AM 436, condus de Janău Victor și automobilul de model Renault Espace, număr de înmatriculare CP 201 FS, condus de Cioara Vasiliu.

Vinovat de producerea accidentului rutier și cauzarea prejudiciului automobilului de model Renault Espace, număr de înmatriculare CP 201 FS este Janău Victor, care posedă certificat de asigurare obligatorie de răspundere civilă nr. AG4707787.

Societatea pe acțiuni „Moldasig” a întocmit dosar de daune sub numărul D/RCA/13-2162/GE.

La 25 august 2014 societatea pe acțiuni „Moldasig” a întocmit proces-verbal de constatare și evaluare a pagubelor, prin care de comun acord cu părțile au stabilit defectele aduse automobilului de model Renault Espace, număr de înmatriculare CP 201 FS în urma accidentului rutier.

Conform devizului de calcul suma despăgubirii de asigurare pentru repararea prejudiciului este de 20 000 lei, care a fost achitată beneficiarului despăgubirii de asigurare Cioară Ludmila la 05 septembrie 2014.

Societatea pe acțiuni „Moldasig” este în drept să înainteze acțiune în ordine de regres, deoarece la momentul producerii accidentului rutier contractul de asigurare era încheiat cu Dimitriu Marcel.

Janău Victor care este vinovat de producerea accidentului nu era inclus în contractul de asigurare.

Societatea pe acțiuni „Moldasig” a expediat în adresa pârâtului pretenție cu privire la achitarea benevolă a despăgubirii de asigurare în mărime de 20 000 lei.

Cere reprezentantul Boian Oleg încasarea de la Janău Victor în beneficiul societății pe acțiuni „Moldasig” a prejudiciului în mărime de 20 000 lei și a cheltuielilor de judecată (f.d. 2-3).

Prin hotărârea Judecătorei Călărași din 15 mai 2015 s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de societatea pe acțiuni „Moldasig”.

S-a încasat de la Janău Victor în beneficiul societății pe acțiuni „Moldasig” prejudiciul material în mărime de 20 000 lei și taxa de stat în mărime de 600 lei (f.d. 35, 40-41).

La 12 iunie 2015 Janău Victor a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Călărași din 15 mai 2015 (f.d.44-46).

Prin mandatul din 29 iunie 2015 avocatul Mazarenco Grigorii a fost împuternicit de Janău Victor să-i acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească (f.d. 56).

La 19 octombrie 2015 avocatul Mazarenco Grigorii a depus în interesele lui Janău Victor apel suplimentar împotriva hotărârii Judecătorei Călărași din 15 mai 2015 (f.d. 58-59).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 03 decembrie 2015 a admis apelul declarat de Janău Victor, a casat hotărârea Judecătorei Călărași din 15 mai 2015 și a emis o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

Prin procura din 04 ianuarie 2016 Adam Gheorghii a fost împuternicit de societatea pe acțiuni „Moldasig” să-i reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească (f.d. 85).

La 29 ianuarie 2016 reprezentantul Adam Gheorghii a declarat în interesele societății pe acțiuni „Moldasig” recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs reprezentantul Adam Gheorghii a indicat că instanța de apel a aplicat eronat art. 22 Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, deoarece persoana vinovată de producerea accidentului rutier nu poate fi absolvită de răspunderea pentru achitarea despăgubirii în ordine de regres.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Prin referința depusă la 28 aprilie 2016 avocatul Mazarenco Grigorii în interesele lui Janău Victor a solicitat respingerea cererii de recurs.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din 11 mai 2016 a considerat recursul admisibil fără a prejudicia fondul și a dispus judecarea acestuia de către completul din 5 judecători.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat de reprezentantul Adam Gheorghii în interesele societății pe acțiuni „Moldasig” în limitele invocate pe baza materialelor din dosar și a referinței depuse de avocatul Mazarenco Grigorii în interesele lui Janău Victor, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este depus în termen, întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La 29 ianuarie 2016 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia decizie din 03 decembrie 2015 (f.d. 76).

Prin urmare, recursul declarat de reprezentantul Adam Gheorghii în interesele societății pe acțiuni „Moldasig” la 29 ianuarie 2016 împotriva deciziei din 03 decembrie 2015 este depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Din materialele pricinii rezultă că proprietarul autovehiculului de model VW Transporter, număr de înmatriculare CL AM 436 este Dimitru Marcel (f.d. 13, 13 verso).

La 21 septembrie 2012 societatea pe acțiuni „Moldasig” și Dimitru Marcel au încheiat contract de asigurare în privința mijlocului de transport de model VW Transporter, anul fabricării 2000, număr de înmatriculare CL AM 436 pentru perioada de la 21 septembrie 2012 până la 20 septembrie 2013 (f.d. 5-6).

În baza contractului de asigurare, lui Dimitru Marcel i s-a eliberat poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă (RCA) în privința automobilului cu numerele de înmatriculare CL AM 436 (f.d. 13).

Prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 09 august 2013 Janău Victor a fost recunoscut vinovat de comiterea accidentului rutier la 09 august 2013 fiind sancționat cu amendă în mărime de 40 unități convenționale sau 800 lei (f.d. 14).

La 28 august 2014 societatea cu răspundere limitată „Claims Manager” a întocmit procesul-verbal de constatare a daunelor nr. D/RCA/13-2162, prin care s-a stabilit deteriorările automobilului de model Renault număr de înmatriculare CP 201 FS (f.d. 18).

La 28 august 2014 societatea cu răspundere limitată „General Expert” a întocmit actul de evaluare cost-reparație nr. 10714, prin care a stabilit suma totală a lucrărilor de reparație în mărime de 22 780 (f.d. 19-20).

La 04 septembrie 2014 societatea pe acțiuni „Moldasig” și Cioară Ludmila au încheiat acordul nr. D/RCA/13-2162/GE, prin care au convenit că accidentul rutier din 09 august 2013 este caz asigurat și că mărimea prejudiciului material real suportat este de 20 000 lei (f.d. 12).

Prin ordinul societății pe acțiuni „Moldasig” din 05 septembrie 2014 s-a dispus de achitat în beneficiul Ludmillei Cioara despăgubirea de asigurare în mărime de

20 000 lei și înaintarea acțiunii de regres împotriva lui Janău Victor în mărime de 20 000 lei (f.d. 23).

La 19 septembrie 2014 societatea pe acțiuni „Moldasig” a decis să-i achite persoanei păgubite Cioară Ludmila suma de 20 000 lei (f.d. 8).

Prin ordinul de plată din 19 septembrie 2014 societatea pe acțiuni „Moldasig” a achitat Ludmillei Cioara despăgubirea de asigurare în mărime de 20 000 lei (f.d. 4).

La 31 octombrie 2014 societatea pe acțiuni „Moldasig” a înaintat lui Janău Victor reclamație cu privire la restituirea daunei materiale în mărime de 20 000 lei (f.d. 7).

La 02 martie 2015 reprezentantul Boian Oleg a depus în interesele societății pe acțiuni „Moldasig” cerere de chemare în judecată împotriva lui Janău Victor cu privire la încasarea despăgubirii în ordine de regres și cheltuielilor de judecată.

Instanțele judecătorești au emis hotărârile sus-menționate.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, iar hotărârea primei instanțe este legală și urmează a fi menținută.

Conform art. 1329 alin. (1) Codul civil, asigurătorul care a plătit despăgubirea de asigurare preia, în limitele acestei sume, dreptul la creanță pe care asiguratul sau o altă persoană care a încasat despăgubirea de asigurare îl deține în raport cu terțul responsabil de producerea pagubei dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Conform art. 1415 alin. (1) Codul civil, persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o acțiune de regres împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Conform art. 8 alin. (2) și alin. (2¹) Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto dintre persoana fizică, cu excepția întreprinzătorului individual, și asigurător se încheie în mod obligatoriu:

a) cu indicarea persoanelor admise să utilizeze autovehiculul pentru care se încheie contractul (număr limitat de utilizatori); sau

b) fără indicarea persoanelor admise să utilizeze autovehiculul pentru care se încheie contractul (număr nelimitat de utilizatori).

Nu se consideră asigurat riscul utilizatorului de autovehicul care nu este inclus în contractul de asigurare încheiat în condițiile alin.(2) lit.a).

Conform art. 15 alin. (1) lit. a) Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, asigurătorul acordă despăgubiri dacă prejudiciile s-au produs din culpa asiguratului sau a utilizatorului de autovehicul, precum și în cazul în care, la data accidentului: utilizatorul nu este inclus în contractul de asigurare încheiat între posesor și asigurător.

În rubrica 5 din contractul de asigurare încheiat între societatea pe acțiuni „Moldasig” și Dimitru Marcel nu sunt indicate alte persoane care vor fi admise la conducerea autovehiculului (f.d. 6).

Așadar, la momentul producerii accidentului rutier din 09 august 2013, automobilul de model VW Transporter, anul fabricării 2000, număr de înmatriculare CL AM 436 era condus de Janău Victor, persoana vinovată de producerea

accidentului și care nu era inclusă în contractul de asigurare încheiat între posesorul autovehiculului și asigurătorul de răspundere civilă auto.

Conform art. 29 lit. d) Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, asigurătorul are dreptul să înainteze acțiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor atunci când: persoana răspunzătoare de producerea accidentului nu este inclusă în contractul de asigurare încheiat între posesorul autovehiculului și asigurătorul de răspundere civilă auto, cu excepția situației prevăzute la art.8 alin.(2) lit.b).

În corespundere cu norma de drept citată, societatea pe acțiuni „Moldasig” are dreptul să înainteze acțiune în regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor, pe care le-a achitat Ludmillei Cioară în mărime de 20 000 lei.

Instanța de apel eronat a respins acțiunea pe motiv că procesul-verbal de constatare a pagubelor nr. D/RCA-13/2162 din 25 august 2014 și acordul de plată a despăgubirilor au fost întocmite în lipsa lui Victor Janău.

Or, neparticiparea lui Janău Victor la întocmirea procesului-verbal de constatare a pagubelor nr. D/RCA-13/2162 din 25 august 2014 și la acordul de plată a despăgubirilor nu lipsește societatea pe acțiuni „Moldasig” de dreptul de a înainta acțiune în regres.

Conform art. 18 alin. (1) lit. c) și alin. (2) Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, la producerea accidentului de autovehicul, asiguratul sau utilizatorul de autovehicul este obligat: în 48 de ore din momentul producerii accidentului, să înștiințeze asigurătorul care a emis polița de asigurare RCA sau certificatul de asigurare “Carte Verde”; participanții la accident care dețin polițe de asigurare RCA și/sau certificate de asigurare “Carte Verde”, indiferent de rezultatele constatării vinovatului, anunță asigurătorii respectivi și sînt obligați să nu întreprindă de sine stătător măsuri de reparare a pagubelor.

Nerespectarea de către asigurat sau de către utilizatorul autovehiculului a prevederilor alin.(1) lit.b) și c) nu îl scutește pe asigurător de obligația de a plăti despăgubirea, acesta fiind însă în drept să înainteze împotriva asiguratului acțiune de regres privind cheltuielile suplimentare aferente neîndeplinirii prevederilor menționate.

Janău Victor nu a contestat mărirea despăgubirii de asigurare și prima instanță corect a admis-o integral în ordine de regres.

Argumentele lui Janău Victor și a avocatului Mazarenco Grigorii că intimatul a reparat în decurs de 24 ore de la producerea accidentului autovehiculul de model Renault Espace, număr de înmatriculare CP 201 FS, condus de Cioara Vasilii și deteriorat în rezultatul accidentului rutier din 09 august 2013 poartă caracter declarativ și sunt apreciate critic.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiectiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Contrar acestor prevederi legale, Janău Victor nu a prezentat probe că a reparat autovehiculul deteriorat.

Mai mult ca atât, însuși avocatul Mazarenco Grigorii în referința depusă în privința cererii de recurs și în cererea de apel a invocat că Janău Victor a fost în imposibilitate să probeze repararea autovehiculului.

Referirea instanței de apel și a avocatului Mazarenco Grigorii la prevederile art. 22 alin. (12¹) Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 este eronată.

Conform art. 22 alin. (12¹) Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, asigurătorul care are încheiat contract de asigurare de bunuri cu persoana păgubită este obligat să invite la procesul de constatare a pagubei persoana vinovată și asigurătorul de răspundere civilă auto al persoanei vinovate, probând invitația printr-un înscris justificativ. Neprezentarea asigurătorului de răspundere civilă auto al persoanei vinovate la data și locul stabilit nu împiedică asigurătorul de bunuri să constate pagubele ce vor fi opozabile asigurătorului de răspundere civilă auto absent de la procesul de constatare.

Contractul de asigurare cu societatea pe acțiuni „Moldasig” a autovehiculului de model VW Transporter, număr de înmatriculare CL AM 436 este încheiat cu Dimitriu Marcel care nu are calitatea de persoană păgubită și deci prevederile legale citate nu sunt aplicabile în pricina dată.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că Curtea de Apel Chișinău a aplicat și interpretat eronat normele de drept material, iar hotărârea Judecătorei Călărași din 15 mai 2015 este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea normelor de drept material și procedural, cu verificarea și aprecierea probelor administrate în conformitate cu art. 130 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și de a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de reprezentantul Adam Gheorghii în interesele societății pe acțiuni „Moldasig”.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015 și se menține hotărârea Judecătorei Călărași din 15 mai 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul Oleg Boian în interesele societății pe acțiuni „Moldasig” împotriva lui Janău Victor cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte,

Judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Sveatoslav Moldovan